

Облікова картка ДіР

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0212U000947

Державний реєстраційний номер: 0109U002118

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 14-06-2012

II. Етап виконання ДіР

Номер етапу: 1

Назва етапу: Розробка та удосконалення методів стандартизації рослинних композицій, що вміщують біологічно активні сполуки фенілпропаноїдної природи з гіполіпідемічною та антиатеросклеротичною активністю

Початок етапу: 01.2009

Закінчення етапу: 12.2011

Вид звітнього документа: Остаточний звіт

III. Відомості про виконавця ДіР

Повне найменування юридичної особи (або ПІБ фізичної особи): ДУ "Інститут фармакології та токсикології НАМН України"

Код за ЄДРПОУ: 02011901

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління: Національна академія медичних наук України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Розмір організації:

Телефон: 456-42-56

IV. Відомості про співвиконавців ДіР

V. Відомості про замовника ДіР

Повне найменування юридичної особи (або ПІБ фізичної особи): Національна академія медичних наук України

Код за ЄДРПОУ: 00061125

Місцезнаходження: вул. Герцена, 12, м. Київ, Київська обл., 04050, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Національна академія наук України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Розмір організації:

Телефон: 380444893981

VI. Джерела, напрями та обсяги фінансування ДіР

Підстава для проведення ДіР: 34 - договір (замовлення) з центральним органом виконавчої влади, академією наук (головними розпорядниками бюджетних коштів на проведення НДДКР)

Напрямок фінансування: 2.2 - прикладні дослідження і розробки

Джерела фінансування

7713 - кошти держбюджету

Код програмної класифікації видатків і кредитування (КПКВК): 6561040

Фактичний обсяг фінансування (тис. грн.): 3075.9

VII. Відомості про ДіР

Назва роботи українською:

Розробка та удосконалення методів стандартизації рослинних композицій, що вміщують біологічно активні сполуки фенілпропаноїдної природи з гіполіпідемічною та антиатеросклеротичною активністю

Назва роботи англійською:

Development and improvement of methods analysis of phenylpropanoid plant composition with hypolipidemic and antiatherosclerotic activities

Реферат українською:

Мета дослідження: Пошук маркерів для стандартизації рослин, що містять сполуки фенілпропаноїдної природи та дослідження гіполіпідемічної активності деяких з них. Об'єкти дослідження - лікарська рослинна сировина: ехінацея пурпурова, меліса лікарська, кропива дводомна, шовковиця біла та чорна, елеутерокок колючий, каштан кінський, глід. Методи дослідження: хроматографічні (ТШХ, ВЕРХ, ГРХ), УФ-спектрофотометрія, хімічні, біологічні (дослідження *in vivo*). Для вирішення однієї з найактуальніших проблем сучасної фармації - стандартизації багатокомпонентних фітопрепаратів представлена нова методологія аналізу рослинних сумішей, що базується на використанні маркерних сполук. З застосуванням даної методології вперше розроблено комплекс аналітичних методик для якісної та кількісної стандартизації в потенційних та існуючих багатокомпонентних фітопрепаратів наступних рослинних компонентів: ехінацеї пурпурової, меліси лікарської, кропиви дводомної, шовковиці, елеутерококу колючого, каштану кінського, глоду тощо. Розроблені методики апробовані на зареєстрованих на фармацевтичному ринку України багатокомпонентних фітопрепаратах. В результаті проведення біологічних досліджень зазначених одно- та багатокомпонентні сухих екстрактів встановлено наступне: рослинні екстракти подовжували час тромбоутворення у тварин з гіперліпідемією, викликаною введенням тритону WR-1339 в дозі 500 мг/кг: каштану та гінкго відповідно на 58 % та 79 % , а конюшини на 124 %; В умовах модельованої гіперліпідемії рослинний екстракт каштану пригнічував зростання ліпідної складової досліджуваних тварин з переважним впливом на рівень тригліцеридів, екстракт конюшини - знижував переважно вміст холестерину та ліпопротеїдів низької щільності, а гінкго білоба - вміст холестерину, ліпопротеїдів високої та низької щільності.

Реферат англійською:

Aim: Search for standardization of markers of plants containing compounds fenipropenoyidnoyi nature study and hypolipidemic activity of some of them. The objects of research - medicinal herbs: *Echinacea purpurea* L., *Melissa officinale* L., *Urtica dioica* L., *Morus nigra* and *alba* L., *Eleutherococcus senticosus*, *Aesculus hippocastanum* L., *Trifolium pratense* L., *Ginkgo biloba*, *Crataegus oxyacantha* L. Methods: chromatographic (TLC, HPLC, HRH), UV spectrophotometry, chemical, biological (studies *in vivo*). To address one of the topical problems of modern pharmacy - standardization of multicomponent herbal remedies presents a new methodology for the analysis of plant mixtures based on use marker compounds. With the application of this methodology for the first time a set of analytical methods for qualitative and quantitative standards to potential and existing multi-herbal remedies these herbal components: *Echinacea purpurea* L., *Melissa officinale* L., *Urtica dioica* L., *Morus nigra* and *alba* L., *Eleutherococcus senticosus*, etc. The developed method tested on registered pharmaceutical market of Ukraine multicomponent herbal remedies. As a result of biological studies of single and multi-dried extract of *Ginkgo biloba*, red clover and horse chestnut is set as follows: plant extracts prolonged the time of thrombus formation in animals with hyperlipidemia caused by the introduction Tritons WR-1339 in doses of 500 mg / kg: chestnut and ginkgo respectively by 58 % and 79% and 124% in clover; In a simulated hyperlipidemia herbal extract chestnut oppressed increase lipid component of the study animals with a primary effect on triglyceride levels, clover extract - mainly reduced cholesterol and low-density lipoprotein, and ginkgo biloba - cholesterol, lipoproteins of high and

low density.

Індекс УДК: 615.03; 615.1/.3, 615.322.:582.998.2

Коди тематичних рубрик: 76.31

Керівники роботи

Власне Прізвище Ім'я По-батькові: Цуркан Олександр Олександрович, Ярош Олександр Кузмич

Науковий ступінь:

Вчене звання:

Ідентифікатор ORCID ID:

Додаткова інформація:

VIII. Наукова (науково-технічна) продукція (НТП)

Назва НТП українською: Метод стандартизації біологічно активних речовин ехінацеї пурпурової в існуючих та перспективних багатокомпонентних лікарських засобах рослинного походження на її основі

Назва НТП англійською: Method of standartization of the biologically active substances of echinacea purpurea L., in existing and perspective multicomponent echinacea purpurea L.-based herbal drugs.

НТП, яку передбачалося створити:

Причини, через які НТП не було створено:

Отримані результати: удосконалення методик стандартизації рослинних сумішей

Галузь застосування:

Реєстраційний номер картки технології:

Опис НТП: З використанням сучасних високоселективних методів аналізу розроблено методику якісної та кількісної стандартизації ехінацеї пурпурової в багатокомпонентних лікарських засобах рослинного походження, що відповідає сучасним фармакопейним вимогам. Розглянуто можливість використання цикорієвої кислоти в якості маркера для стандартизації існуючих та потенційних полікомпонентних фітопрепаратів ехінацеї пурпурової.

Соціально-економічна спрямованість НТП:

Вплив НТП на довкілля:

Впровадження НТП: Не впроваджено

Практична реалізація НТП

Початок етапу: не визначені

Закінчення етапу:

Споживачі продукції: лабораторії з контролю якості лікарських засобів

Перспективні ринки: фармацевтичний ринкок України

Характер співробітництва з інвестором

Потрібний обсяг інвестицій, тис. грн.: 0

Права, що надаються інвестору після завершення роботи:

Наявність бізнес-плану: Ні

Техніко-економічне обґрунтування: Ні

Потенціальний обсяг продажу, тис. грн.: 0

Очікуваний термін окупності (років): розрахунки не проводились

Додаткова інформація: -

IX. Бібліографічний опис

Гудзенко А.В., Цуркан О.О., Ковальчук Т.В. Стандартизація меліси лікарської у багатокомпонентних рослинних сумішах // Фармацевтичний журнал, 2009, № 1, С. 130-135. Гудзенко А.В., Цуркан О.О., Ковальчук Т.В., Курапова Т.М. Дослідження жирнокислотного складу ехінацеї пурпурної // Фітотерапія. Науково-

практичний часопис, 2009. № 2, С. 63-65. Гудзенко А.В. Вміст біологічноактивних речовин та антирадикальні властивості спиртових настоек меліси лікарської (*Melissa officinalis* L.) // Фармакологія та лікарська токсикологія, 2009. № 5, С. 17-23. Гудзенко А.В., Цуркан О.О., Ковальчук Т.В. Стандартизація меліси лікарської у багатокомпонентних рослинних сумішах // Фармацевтичний журнал, 2010, № 5, С. 70-74. Цуркан О.О., Ковальчук Т.В., Бурмака О.В. Отримання та дослідження настоянки та сухого екстракту конюшини лучної // Фітотерапія. Науково-практичний часопис, 2010. № 1, С. 91-95. Ковальчук Т.В., Цуркан О.О., Гудзенко А.В., Колядич О.П., Бурмака О.В. Ідентифікація меліси лікарської, конюшини лучної, деревію звичайного, м'яти котячої, кульбаби лікарської у сумішах // Фармацевтичний журнал, 2010, № 4, С. 92-95.

Х. Заключні відомості

Керівник юридичної особи

Бухтіарова Тетяна Анатоліївна
д. мед. н., 14.03.05

Перелік осіб-виконавців

Єфімцева Тетяна Костянтинівна

Барчина Олена Ігорівна

Бобков Василь Миколайович

Гергель Олександр Васильович

Голембіовська Олена Ігорівна

Гудзенко Андрій Вікторович

Джан Тетяна Віталіївна

Дубравіна Алла Михайлівна

Ковальчук Тетяна Василівна

Козир Анатолій Віталійович

Колядич Олена Павлівна

Солеймані Алігударзі Марина Василівна

Шаяхметова Ганна Михайлівна

Відповідальний за підготовку

облікових документів

Телефон

Реєстратор

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

